

Voortgang Duurzaamheidsprogramma 2021-2024

18-03-2021<->02-03-2023

In hoofdstuk 5 van het Duurzaamheidsprogramma Nieuwkoop 2021-2024 (vastgesteld 18-03-2021) is de wijze waarop de monitoring plaats moet vinden beschreven. De jaarlijkse monitoring vindt plaats via de planning en control cyclus. Daarnaast is er een evaluatiemoment halverwege de looptijd en aan het einde van het programma. Hiervoor zijn prestatie-indicatoren geformuleerd. Met deze indicatoren kunnen we de resultaten opmaken voor projecten en activiteiten die de gemeente heeft uitgevoerd. In dit verslag zal de monitoring van de voortgang van deze projecten en activiteiten weergegeven worden. In 2024 zal de eindevaluatie van het uitvoeringsprogramma gedaan worden. Op basis van nieuwe inzichten en de resultaten van de uitvoering kan het duurzaamheidsbeleid worden bijgesteld en een nieuw uitvoeringsprogramma worden uitgedacht.

Het kan zijn dat gegevens voor een bepaalde indicator niet compleet zijn of dat de indicator lastig te meten is. Dit geldt bijvoorbeeld bij projecten op het gebied van Circulaire Economie waarvoor beleidsmonitoring (nog) erg lastig is; er bestaat landelijk voor dit thema nog geen algemeen erkende en vastgestelde monitoringssystematiek.

Prestatie-indicatoren

ERES1 Regionale Energiestrategie Holland Rijnland RES

- Het doorlopen van een lokaal participatietraject en vaststelling van RES 1.0 door de raad voor 1 juli 2021.

Het participatietraject rondom de RES 1.0 heeft voornamelijk online plaatsgevonden in verband met de toen geldende Covid-19 maatregelen. Het traject is opgedeeld in twee delen: 1 deel voor windenergie en 1 deel voor zonne-energie. Het participatietraject werd gestart met een webinar op 16 november 2020. Daarna konden bewoners hun mening en ideeën delen via een kanskaart op denkmeew.nieuwkoop.nl. Ook is er een enquête zon en wind gehouden. Vervolgens zijn er een drietal online bijeenkomsten geweest, op 21, 25 en 28 januari 2020. Naast de input via deze kanalen zijn ook alle reacties van dorpsraden, belangenverenigingen, werkgroepen en inwoners die andere kanalen gebruikten meegenomen. Er zijn ook sectortafels georganiseerd met stakeholdergesprekken. Uiteindelijk zijn de resultaten met een advies ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad.

De RES 1.0 Holland Rijnland is door de Raad op 3 juni 2021 vastgesteld.

<https://nieuwkoop.raadsinformatie.nl/vergadering/814012>

- Het doorlopen van lokaal participatietraject en vaststelling van RES 2.0 door de raad voor 1 juli 2023.

De RES 2.0 is nog niet vastgesteld door de raad. Het lokale participatietraject is gestart met twee bijeenkomsten in december 2022. Op woensdag 7 en donderdag 15 december is er een bewonersavond gehouden voor het in de RES 1.0 vastgestelde oriëntatiegebied in de polder nabij Nieuwkoop en rondom het bedrijventerrein De Olm. Meer bewonersavonden zijn gepland in 2023.

EGtrv 1 Transitievisie Warmte

- Transitievisie Warmte is in 2021 door de coalitie opgesteld.

De gemeenteraad heeft op donderdag 16 december 2021 de transitievisie warmte vastgesteld. Deze visie beschrijft de eerste stappen om het energiegebruik in gebouwen te verduurzamen en te stoppen

met het verbranden van aardgas. Daarin is er onderzoek gedaan naar de aanwezige warmtebronnen, de kosten van aardgasvrij wonen en de mogelijkheden voor warmtenetten. De mogelijkheden voor de inzet van technieken als geothermie, warmtepompen en waterstof zijn in de visie beschreven. Voor het opstellen van de visie is de gemeente in gesprek gegaan met inwoners, woningcorporaties, de beheerders van het elektriciteitsnet, dorpsraden en andere belanghebbenden. Het proces was te volgen op het platform DenkMee en er zijn verschillende (digitale) bijeenkomsten georganiseerd. Ook was er een klankbordgroep die meedacht over de visie.

<https://nieuwkoop.raadsinformatie.nl/vergadering/814056>

- **Per jaar is voor twee wijken een wijkplan opgesteld.**

In de transitievisie warmte zijn drie startwijken voor wijkgerichte energiebesparing geïdentificeerd: in Nieuwkoop, de Vogelenbuurt in Ter Aar en in Woerdense Verlaat.

In Woerdense Verlaat is uitvoering gegeven aan 44 huisbezoeken door energiecoaches, drie informatieavonden en een verduurzamingsactie van het appartementencomplex in samenwerking met Stichting ouderenwoningen Collenhove. Met een werkgroep met bewoners wordt gewerkt aan om de wijkgerichte aanpak te organiseren, werken we hecht samen met de dorpsraad en loopt er een onderzoek naar de mogelijkheden voor een klein lokaal warmtenet in combinatie met de bouw van het nieuwe IKC.

In Nieuwkoop is samenwerking gezocht met Woning Corporatie Nieuwkoop (WSN) om in een wijk met gespikkeld bezit de particuliere woningeigenaren aan te laten sluiten op de renovatieplannen van de WSN. Echter is die collectieve aanpak vertraagd door complicaties m.b.t. spouwmuurisolatie en de wet natuurbescherming. Het isoleren van de spouwmuren kan de woonruimte van vleermuizen en bepaalde vogelsoorten aantasten. Collectieve actie is wettelijk niet toegestaan zonder een Soorten Management Onderzoek door een ecologisch bureau. Dit onderzoek kan echter jaren duren doordat de metingen alleen in bepaalde (broed)perioden gedaan kunnen worden.

De wijkgerichte aanpak in de Vogelenbuurt in Ter Aar heeft in verband met de beperkte capaciteit van zowel de energiecoaches als de ambtelijke organisatie vertraging opgelopen. Er zijn initiërende gesprekken gevoerd met wijkambassadeurs maar dit heeft niet tot een concreet project geleid.

De geplande bouw van het IKC in Langeraar was een natuurlijk moment om de mogelijkheden van een wijkgerichte aanpak in Langeraar te onderzoeken. Er zijn gesprekken met een groepje inwoners geweest en de kansen voor een warmtenet gevoed door een WKO bodem-energiesysteem bij het nieuw te bouwen IKC worden onderzocht. Hiervoor is ook gesproken met Zorgcomplex Aarhoeve, vertegenwoordigers van de Adrianuskerk, het waterschap en Woondiensten Aarwoude (WDA). Ook is er een onderzoek uitgevoerd door een adviesbureau naar de technische haalbaarheid.

Ook wordt er gekeken naar de kansen om het warmtenet op Schoterhoek II door te trekken naar naburige wijken. Specifiek zijn de kansen voor de koppeling met nieuwbouw in Teylerspark, de wijk Schoterveld en het gemeentehuis onderzocht.

Verder is er inzet geweest voor innovatieve energieprojecten. De Gebiedscoöperatie Nieuwkoop (GCN) werkt samen met de gemeente en ondernemersvereniging VON aan slimme energiesystemen met uitwisseling van warmte of elektriciteit op industrieterrein Bovenland. Hiervoor zijn verschillende bijeenkomsten met ondernemers georganiseerd en voert adviesbureau Merosch een onderzoek uit.

Ook is er een subsidie aanvraag gedaan door de VON en GCN voor onderzoek naar een slim energiesysteem vergelijkbaar met bovenland voor bedrijventerrein de Olm.

EGgeb 1 Duurzame gebiedsontwikkeling en nieuwbouwwoningen

- Realisatie volgens projectplan

De Grendel, looptijd 2021-2023. De appartementencomplexen zijn uitgevoerd in houtbouw, zijn all-electric en zijn uitgerust met zonnepanelen. Ook heeft de berging (40m²) een groen dak. Er is hoog ingezet op de biodiversiteit op het terrein en de sociale duurzaamheid. Er komt een gezamenlijke tuin, met inzet op plukfruit, kruiden en biodiversiteit.

Vrouwenakker, in februari 2021 door de raad vastgestelde Kaderstellende Visie op Wonen in Vrouwenakker-West 2025. In deze visie zijn de ambities voor het gebied gesteld, de 4 G's: Groen, Gezond, Gezamenlijk, Geluid.

Groen: Inzetten op veel groen in gebouwen en het gebied met geluidsadaptatie, gezondheid, biodiversiteit en klimaatadaptiviteit als doel. 75% van alle daken is groen begroeid, natuur-inclusief bouwen aangemoedigd en voor de openbare gebieden veel toepassing van groen en waar mogelijk half-verharding.

Gezond: Ruimte voor ontmoeten, bewegen en spelen.

Gezamenlijk: Ruimte voor ontmoeten en bewegen

Geluid: Aandacht voor geluidsoverlast van Schiphol.

Buytewech-Noord, startdatum februari 2017. Voor deze ontwikkeling is een participatietraject doorlopen met inwoners waarbij ook de mate van duurzaamheid is besproken. Hierin zijn drie gradaties besproken, waar uiteindelijk de midden variant uit is gekozen en geïmplementeerd in het stedenbouwkundig plan. Royal HaskoningDHV heeft een duurzaamheidsanalyse gemaakt, welke door INBO Architecten 1-op1 vertaald is naar het stedenbouwkundig plan (vastgesteld op 6 februari 2020).

De Verwondering (Noorder- en Zuidereiland) Duurzaamheidsaspecten zijn gaandeweg ontwikkeld (mede door de ideeën van Buytewech-Noord) en heeft geresulteerd in een inrichtingsplan voor de openbare ruimte van de twee eilanden met veel ruimte voor pilots en wadi's, en het toepassen van bomen tegen hittestress op slimme plekken. Ook is er rekening gehouden met de BENG-eisen, iets wat toentertijd een redelijk nieuw begrip was.

EGgeb2 Zelfbouwconsults

- 20 Zelfbouwconsults per jaar

De uitgifte van kavels wordt sinds 2021 niet meer door de gemeente gedaan maar door de verschillende ontwikkelaars van nieuwbouwprojecten. Die hebben zelf al vaak duurzaamheidsaspecten die ze meenemen in de bouwopties. Direct na 2018 was er met de verplichting voor aardgasvrij bouwen een grote behoefte aan advies maar met de ingang van de BENG-eisen (2021) is daar minder noodzaak voor. De adviezen zijn nog wel beschikbaar gesteld maar er is weinig gebruik van gemaakt. In 2021 zijn drie adviezen gegeven en in 2022 nul adviezen.

EGbew1 Wijkgerichte aanpakken naar energieneutraal of aardgasvrij-ready

- Per jaar zijn twee wijkgerichte aanpakken georganiseerd met bewoners over energieneutraal of aardgasvrij-ready worden

De wijkgerichte aanpakken worden benoemd in het stukje van de transitievisie warmte (zie "EGtrv 1 Transitievisie Warmte"). Het tempo van twee wijkgerichte aanpakken per jaar is niet gehaald. De ervaring leert dat het opbouwen van een actief netwerk van bewoners en het organiseren van

informatieavonden die daadwerkelijk bezocht worden een proces is wat langer dan 1 jaar duurt.

- In de wijk worden duurzaamheidsmaatregelen door bewoners genomen.

Een deel van de inwoners in de gemeente Nieuwkoop heeft zelf al grote verduurzamingsmaatregelen genomen. Zij maakten gebruik van een energiecoach, duurzaam bouwloket of andere informatiekanalen vanuit de gemeente. Echter zijn er nog geen vanuit de gemeente georganiseerde collectieve inkoopacties georganiseerd waarmee inwoners ontzorgd werden in het nemen van maatregelen.

EGBew 2 Werven, opleiden en faciliteren van wijkambassadeurs en energiecoaches

- Er zijn 5-10 wijkambassadeurs/energiecoaches.

Er zijn 14 energiecoaches met een afgeronde opleiding en die 6 nog met de opleiding bezig zijn. Daarnaast zijn er 8 nieuwe aanmeldingen van 'aspirant coaches' die binnenkort de opleiding gaan volgen. In totaal zijn er in 259 aanvragen voor een adviesgesprek geweest.

- Er is een coachnetwerk, begeleid door Gebiedscoöperatie Nieuwkoop (GCN).

Het coachnetwerk is opgericht door de GCN en is volop actief. Er is een coördinator vanuit de GCN aangesteld welke het totale overzicht bewaard. Naast de adviesgesprekken voor woningeigenaren zijn de coaches er ook voor advies voor huurders (waaronder de energietoeslag doelgroep) en voeren zij scans van woningen uit met warmtecamera's.

Kernen	Aantal adviesgesprekken (tot en met januari 2023)
Aardam (Ter Aar)	31
De Meije	1
Korteraar	8
Langeraar	31
Nieuwkoop	78
Nieuwveen	23
Noordeinde	3
Noorden	13
Noordse Dorp/Buurt	2
Papenveer	9
Vrouwenakker	4
Woerdense Verlaat	44
Zevenhoven	12
Totaal	259

- De wijkambassadeurs/energiecoaches hebben een opleiding aangeboden gekregen.

Ja, alle energiecoaches hebben een opleiding gevolgd. 6 energiecoaches zijn nog in opleiding, en 8 gaan binnenkort starten. Daarnaast worden er ook extra trainingen aangeboden zoals de training voor huurwoningen en warmtescans.

EGbew 4 Duurzaamheidsvouchers part. woningeigenaren Regeling Reductie Energiegebruik

- % van de eigenaren van koopwoningen dat gebruik gemaakt heeft van de RRE-regeling (vooraf geschat: 37%)

De RRE-regeling bestond uit twee componenten: huisbezoeken van Klimaatroute en het gebruik van de vouchers voor energiebesparende maatregelen. In oktober 2020 en november 2020 zijn er woningen bezocht in kader van de huisbezoeken van Klimaatroute. In totaal zijn er binnen de aangeschreven wijken, die geselecteerd werden op basis van de verwachte Co2 impact, 1.237 energieadviezen aan huis uitgegeven. Bij implementatie van alle geadviseerde energiebesparende maatregelen kan er in potentie een co2 reductie van 39% gerealiseerd worden.

Het percentage koopwoningeigenaren dat gebruik heeft gemaakt van de vouchers bedraagt 27,7%. Vooraf was er geschat dat 37% van de woningeigenaren gebruik zouden maken van de regeling. Uit de combinatie van woningbezoeken en vouchers blijkt dat 70% van de ontvangen middelen zijn uitgeput. De geschatte 37% is niet gehaald, hiervoor had 100% van de middelen uitgeput moeten worden.

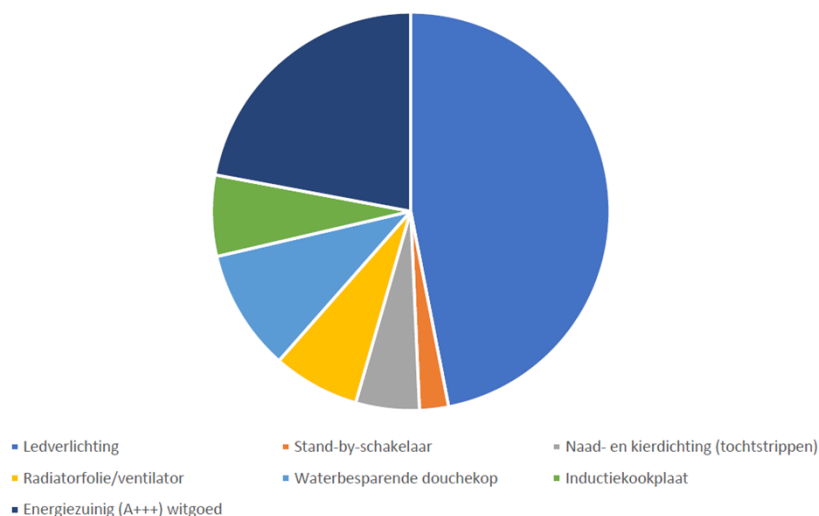
EGbew 5 Duurzaamheidsvouchers huurders

- % bereikte huurders, % ingediende declaratieverzoeken, overzicht van maatregelen die zijn genomen en bereikte CO₂-reductie daarmee, tevredenheid doelgroep.

Met de goedkeuring van het projectplan door de Raad kwam een budget van €112.000,- beschikbaar voor de regeling. Hiermee kon 50%, oftewel 1.837 huurders, gebruik maken van de regeling en een declaratie indienen onder de noemer op=op. In totaal hebben 'slechts' 6,4%, 235 huurders, een declaratie ingediend. Hiervan zijn er 60 afgewezen, voornamelijk van declaraties waar de aanschafdatum van de kleine maatregel(en) vóór 5 november 2020 lag en dus voor de regeling in ging. Met alle toegekende declaraties is er in totaal voor €10.628,36 gedeclareerd, waardoor er €101.371,64 van het budget overbleef. Dit is teruggevloeid naar de duurzaamheidsreserve.

In Figuur 1 is te zien dat ledverlichting de meest aangeschafte maatregel is. Dit is in trend met wat we zagen bij de RRE-regeling voor woningeigenaren.

Verdeling gedeclareerde maatregelen

Covid-19 heeft grote invloed gehad op het verloop van de regeling. Het viel ernstig ongelukkig dat door de aangescherpte maatregelen een winkelbezoek niet meer mogelijk was. Met name bouwmarkten en speciaalzaken waar een groot gedeelte van de energiebesparende maatregelen verkrijgbaar waren moesten de deuren verplicht sluiten.

EGbew 6 Advies monumenteigenaren

- Aantal maatwerkadviezen en adviezen geleverd.

In 2020 is begonnen met het inzetten van spreekuren voor monumenteigenaren. Tijdens een spreekuur konden zij hun vragen over verduurzaming stellen aan een specialist van Duurzaam Bouwloket. Aan dit spreekuur deden 7 monumenteigenaren mee. In 2021 is voor eigenaren van monumenten een webinar gehouden met een onafhankelijk adviseur van het Duurzaam Bouwloket, waarin informatie over de mogelijkheden om hun pand te verduurzamen werd besproken. Daarnaast hebben nog 4 monumenteigenaren deelgenomen aan het spreekuur. In 2022 is besloten door de geringe aanmeldingen het spreekuur te laten vervallen. In plaats daarvan kunnen monumenteigenaren nu een monumentopname (energiescan) door een adviseur van Duurzaam Bouwloket krijgen. Dit is een verplicht onderdeel om in aanmerking te komen voor een subsidie om een monument te verduurzamen.

Er zijn sinds de invoering van de energiescans in 2020, vier energiescans uitgevoerd op kosten van de gemeente. De eerste energiescan is uitgevoerd door een private partij, de andere scans zijn in 2022 uitgevoerd door de monumentenexpert van het Duurzaam Bouwloket.

EGbew 7 Prestatieafspraken woningbouwcorporaties thema verduurzaming

- Prestatieafspraken zijn opgesteld en vervolgens gehaald met doelstellingen op duurzaamheid.

De prestatieafspraken van 2021-2024 zijn opgesteld en over 2021 geëvalueerd. De huidige prestatieafspraken zijn ook opgesteld en gaan over de periode 2022-2025. Ook zijn er dit jaar nationale prestatieafspraken gemaakt. De gemeente Nieuwkoop wil aan die afspraken een lokale invulling geven via een addendum op de huidige set afspraken. Hiervoor is een conceptversie gereed. Ieder jaar wordt de voortgang geëvalueerd. De prestatieafspraken 2021-2024 t.a.v. duurzaamheid zijn, inclusief evaluatie:

1. Gemeente en corporaties gaan met regelmaat in gesprek over doelstellingen op gebied van duurzaamheid.
2. WSN (Woonstichting Nieuwkoop) verduurzaamt 321 woningen tot en met 2024 tot minimaal label B.
3. WDA (Woondienst Aarwoude) verduurzaamt ca. 98 woningen tot en met 2024 naar energieneutraal.
4. In 2023 heeft WSN gemiddeld label B.
5. De ambities bespreken voor circulair en natuur inclusief bouwen.
6. De gemeente stelt in samenspraak met de woningcorporaties en hun huurdersorganisatie de Transitievisie Warmte op.

Met WSN en WDA zijn actieve samenwerkingen op energiegebied waaronder de kansen voor warmtenetten, de aanpak van energiearmoede en wijkacties voor het nemen van grote maatregelen. Met woningcorporatie Vestia is geen actieve samenwerking op het gebied van duurzaamheid ondanks

pogingen tot contact.

Ebed 1 Informatieplicht energiebesparing en Energiebesparingsplicht

- % bedrijven dat aan Informatieplicht en Energiebesparingsplicht voldoet. Opbrengst in CO₂.

Voor Nieuwkoop zijn er 80 Informatieplicht meldingen binnengekomen (naar schatting ongeveer 90% van de meldplichten). Deze meldingen heeft de omgevingsdienst beoordeeld. Ongeveer 15 bedrijven voldoen op dit moment aan de energiebesparingsplicht. Bij de overige bedrijven worden energiecontroles of hercontroles uitgevoerd en eventueel gehandhaafd, indien nodig. De verwachting is dat we voor de nieuwe informatieplichtronde (eind 2023) alle hercontroles hebben afgerond en een hoog percentage zal voldoen aan de energiebesparingsplicht. De verplichte energiemaatregelen zijn landelijk geëvalueerd en weer aangepast, waardoor er weer een nieuwe informatieplichtronde nodig is. Er zijn meer energiemaatregelen mogelijk met een terugverdientijd van minder dan 5 jaar met de huidige gasprijzen.

Ebed 2 Kantoren naar Label C

- % bedrijven met kantoorfunctie dat aan label C voldoet.

Kantooireigenaren zijn vanaf 1 januari 2023 verplicht om te voldoen aan de energielabel C. Daarom is ook pas vanaf 1 januari 2023 gestart met de controles. In 2021 en 2022 hebben we door middel van een communicatiecampagne de huurders en eigenaren van kantoren geïnformeerd over de energielabel C. In onderstaand tabel staat de laatste stand van zaken voor de gemeente Nieuwkoop.

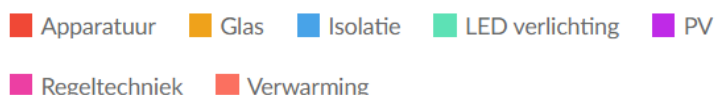
- Aantal kantoren in Nieuwkoop dat moet voldoen aan label C verplichting	106
- Aantal kantoren waarvan bekend is dat ze al aan de verplichting voldoen	50
- Aantal kantoren waarvan bekend is dat ze nog niet voldoen	6
- Aantal kantoren waarvan nog geen energielabel bepaald is	50

In totaal dienen 56 kantooireigenaren gecontroleerd te worden. In het gemeentefonds (en werkplannen van de omgevingsdienst) is budget opgenomen voor toezicht op de energielabel C verplichting voor kantoren. Hiermee wordt de landelijke handhavingsstrategie gevolgd.

Ebed 3 Voordelige energiescans voor bedrijven

- Aantal bedrijven dat energiescan heeft laten uitvoeren en aantal dat maatregelen heeft genomen.

In totaal zijn er 104 rapporten van energiescans gemaakt voor bedrijven en maatschappelijke organisaties in de jaren 2021 en 2022. Een deel van de geadviseerde maatregelen is al uitgevoerd. Dit totaal was een investering van 274.806 euro en bespaarde 298.847 KWh en 8.452 m³ gas. Hieronder staan de geadviseerde maatregelen in een grafiek weergegeven. De realiseerde maatregelen hebben voor 165 ton co₂ bespaard.

Eorg 1 Voordelige energiescans voor maatschappelijke organisaties

- Aantal maatschappelijke organisaties dat energiescan heeft laten uitvoeren en aantal dat maatregelen heeft genomen.

De cijfers over de maatregelen voor bedrijven en maatschappelijk organisaties zijn niet los van elkaar beschikbaar en weergegeven in de beantwoording van de vorige prestatie-indicator. In totaal zijn er 4 maatschappelijke organisaties geholpen met een energiescan. Dit aantal ligt een stuk lager dan de adviezen voor bedrijven omdat er gekozen is om de scans eerst aan te bieden aan de grootste verbruikers. De grootverbruikers waren met name bedrijven.

Eorg 3 Green Deal Zorg

- Aantal zorginstellingen dat meedoet, afspraken gemaakt en uitvoering volgens afspraak gehaald.

De green deal zorg is een project waarbij zorginstellingen een convenant ondertekenen om een bepaalde standaard qua duurzaamheid te bereiken in hun werkzaamheden en bedrijfsvoering. Dit project is regionaal en wordt gecoördineerd door de omgevingsdienst. Zij zijn er echter nog niet aan toegekomen en het project is meerdere malen vertraagd.

DE 1 Zonnepanelenactie verdubbeling zon op dak

- Aantal woningen in Nieuwkoop met een zonnepaneelinstallatie, hoeveelheid kW opgesteld vermogen per inwoner. (Bron: CBS, dashboard: Waar staat je gemeente).

In het duurzaamheidsprogramma staat de doelstelling om (meer dan) een verdubbeling van het aantal daken met zonnepanelen te realiseren. Van 1405 woningen in 2018 naar 3400. Volgens de laatste cijfers van het CBS (t/m Q2 2022) heeft Nieuwkoop 3347 daken met zonnepanelen. De doelstelling zal naar alle waarschijnlijkheid dus al gehaald zijn. Over de hoeveelheid opgesteld vermogen in kW zijn geen cijfers bekend.

DE 4 Afwegings- en toetsingskader voor grootschalige duurzame elektriciteitsproductie op land

- Afwegings- en toetsingskader is gereed

De raad heeft besloten geen windenergie toe te passen binnen de gemeente. Hierdoor zal de grootschalige duurzame elektriciteitsproductie rusten op zonne-energie. 60 ha zijn toegewezen voor zonnenvelden en 20 ha voor zonnepanelen op grote daken. Voor het vergunnen van zonnenvelden gaat een afwegingskader worden opgesteld. Het proces van de opstelling van de kader is in volle gang. Het participatietraject is gestart met twee bijeenkomsten op 7 december en 15 december over de zoekgebieden rondom het bedrijventerrein de Olm. Medio 2023 zullen de participatieavonden voor de andere gebieden worden georganiseerd en zullen de verschillende criteria voor het kader worden opgesteld. Daarna zal het kader worden voorgelegd aan de raad.

ADAP 1 Klimaatadaptatiestrategie

- Klimaatadaptatiestrategie is opgesteld in 2024. Deze werken door in het Gemeentelijk Rioleringsplan en andere plannen.

Deze voortgangsindicator is nog niet van toepassing. Deze zal in de tweede helft van het programma, (2024) aan bod komen.

ADAP 2 - Klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting openbare ruimte

- Mate van schade en overlast

De gemeente hanteert een hogere bui 9 of 10, dan de vroegere bui 8 (RIONED). Er zijn stresstesten uitgevoerd. Er is een simulatie gemaakt door Tauw in 2020 waar 70 mm in korte tijd valt. Er wordt ook overlast ervaren, bijvoorbeeld op bedrijventerrein bovenland, waar met bui 8 ook nog 'water op straat' te zien is bij een simulatie. Er is verder een hemelwaterverordening in de maak, die zorgt dat particulieren die lozen op het HWA of GWA de plicht krijgen om eerst zelf een aantal mm te bergen binnen 1 à 2 uur, alvorens het te laten afstromen op het gemeente riool.

ADAP 3 Inzicht in de gevolgen van grondwaterdaling

- Inzicht in de gevolgen van grondwaterdaling en maatregelen om nadelige gevolgen tegen te gaan.

De gemeente heeft een grondwatermeetnet opgezet (64 peilbuizen) welke bijna allemaal operationeel zijn. Deze moeten worden geanalyseerd om te zien of er (dalende) trends te zien zijn. Ook is het waterschap een gesprekspartner voor de grondwaterstand. Deze aanbevelingen komen uit het GRP. Ook is de gemeente aangesloten bij het KCAF, een organisatie die funderingen monitort.

ADAP 4 Stimuleren bewustwording

- Plan Operatie Steenbreek is opgelegd en acties Operatie Steenbreek zijn uitgevoerd.

Het communicatieplan voor steenbreek is gemaakt. Jaarlijks is er een steenbreekplanning met acties en activiteiten, en zijn er een aantal groenspecials met informatie en tips in Nieuwkoop Nieuws. Zo konden inwoners korting krijgen op een regenton, kans maken op een appelboompje door tuintips te delen en meedoen aan de klimaatquiz. Ze konden een moestuinbak en het onkruid- of avontuurlijk tuinieren boek winnen. Tijdens de tegel eruit, plant erin actie was het mogelijk om drie tegels in te leveren in ruil voor een 3 vierkante meter tuintje met vaste planten. En tot slot was er een workshop

insectenhotel maken en vogelhuisje beschilderen voor kinderen.

CIRC 1 Circulair afvalbeleid

- Aantal initiatieven, doel en resultaat op duurzaamheid, toegekend bedrag en voortgangsrapportage gereed.

						Doelstelling	
	2018	2019	2020	2021	2022 ¹⁾	2020	2025
Huishoudelijk afval (kg per inw per jaar)	553	562	567	533	476		
Restafval (kg per inwoner per jaar)	213	192	122	121	113	100	30
Hergebruik (%)	60	65	77	76	75	75	75
¹⁾ Op basis van gegeven tot en met oktober 2022							

Op 1 januari 2020 is de gemeente gestart met tariefdifferentiatie, vooruitlopend hierop waren in 2019 al de eerste resultaten te zien. 2020 was het 1e coronajaar, wat leidde tot een grote opruimactie in heel Nederland. Ook binnen de gemeente nam de totale hoeveelheid huishoudelijk afval toe. In 2021 heeft de gemeente het reserveringssysteem op de milieustraat ingevoerd, in combinatie met aangepaste openingstijden. Het aanbod op de milieustraat verminderde hierdoor. In 2022 lijkt de hoeveelheid huishoudelijk afval verder te verminderen. Een van de oorzaken is de reorganisatie van de papierinzameling. Hierdoor wordt 30% minder bedrijfspapier aangeboden. Maar ook andere afvalstromen nemen af. Met ingang van 2022 wordt textiel 2x per jaar huis-aan-huis ingezameld. In 2023 wordt dit 4x per jaar. In november 2022 is er een proef gestart met een huisvuilauto op waterstof. Ook loopt er een aanbesteding voor de aanschaf van elektrische inzamelvoertuigen. In het 1e kwartaal van 2023 vindt een evaluatie van het afvalbeleid plaats. In 2024 wordt het afvalbeleid geactualiseerd. In het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) wordt meer aandacht besteed aan de kwaliteit van de apart ingezamelde fracties (grondstoffen). Het streven naar de 30 kg restafval per inwoner in 2025 mag niet ten koste gaan van de hergebruiksmogelijkheden.

CIRC 2 In samenwerking met het Nieuwkoopse bedrijfsleven naar proeftuinen voor een circulaire economie

- Aantal initiatieven, doel en resultaat op duurzaamheid, toegekend bedrag en voortgangsrapportage gereed.

In samenwerking met de provincie werd er een ondernemersbijeenkomst circulaire bedrijventerrein georganiseerd. Echter is deze niet doorgegaan door grote druk op MKB'ers (energieprijzen, werknemerstekort, etc.). De aannemer van de gemeente die de bermen maait, heeft in 2022 bokashi (Japans woord voor goed gefermenteerd organisch materiaal) van het maaisel gemaakt. Deze bokashi is op twee locaties op de grond opgebracht om de grond te verbeteren. Dit gehele traject valt onder wetenschappelijk onderzoek van [Circulair Terreinbeheer](#).

CIRC 4 Samenwerking met initiatieven van bewoners en organisaties

- Aantal initiatieven, doel en resultaat op duurzaamheid, toegekend bedrag en voortgangsrapportage gereed.

De samenwerking met Natuurmonumenten en ontwikkelaar is geëindigd. Uit vooronderzoeken bleek het niet haalbaar om beschoeiing van bio-composiet te maken. Wel loopt er een nieuw initiatief, een mogelijk doorbraakproject met bermmaaisel. Daarnaast is de gebiedscoöperatie Nieuwkoop bezig met een pilotproject door met torrefactie biologische reststromen van tuinders om te zetten in energie en

biochar.

CIRC 5 Kennis delen en verbinden

- Aantal initiatieven, doel en resultaat op duurzaamheid, toegekend bedrag en voortgangsrapportage gereed.

Het contact met maatschappelijk organisaties met duurzaamheidsinitiatieven organiseren verloopt goed. De Escaperoom van Techniekhuis is voltooid mede door steun vanuit het duurzaamheidsprogramma (5.000). Al vele kinderen hebben de escaperoom doorlopen en zijn geïnspireerd. Ook met de Gebiedscoöperatie Nieuwkoop is er een actieve samenwerking met postcode roosprojecten, energiecoaches, duurzame gebiedssystemen, energiearmoede, Torrefactie en andere projecten. De kosten voor de opleidingen, de huisbezoeken en eventuele promotiematerialen voor de energiecoaches worden betaald uit het duurzaamheidsprogramma.

CIRC 6 Circulaire inkoop door de gemeente

- Percentage circulaire inkooptrajecten t.o.v. totale hoeveelheid inkooptrajecten.

Het percentage circulaire inkopen is onbekend. Inkopen vinden decentraal plaats. Er is wel een spendanalyse, maar geen totaaloverzicht van alles wat wordt ingekocht. Hierdoor is er ook niet bijgehouden welk percentage van de inkoop circulair is. Voorheen werd Nieuwkoop Nieuws op papier met bermmaaisel gedrukt, maar vanwege de hoge kosten is er in 2022 besloten hier mee te stoppen.

BIO 1 Vergroten biodiversiteit integraal meenemen in beleid en uitvoering

- Oppervlak Openbaar Groen, Biodiversiteit toegenomen volgens Meetlat Biodiversiteit, oppervlak natuurvriendelijke oevers.

In het beleids- en beheerplan van openbaar groen is biodiversiteit opgenomen. Bij de aanleg en het vernieuwen van openbaar groen is aangegeven zoveel mogelijk te kiezen voor inheemse beplanting en soorten die interessant zijn voor insecten en vogels. Op plaatsen die daarvoor geschikt zijn worden bloeiende bermen en natuurlijke oevers met soortenrijke slootkanten gerealiseerd. Concreet betekent dat het beheer van het openbaar groen een bijdrage levert aan de instandhouding van de biodiversiteit, en dat potentiële locaties in de openbare ruimte worden benut voor de realisatie van meer ecologisch openbaar groen. In 2022 heeft de gemeente voor het eerst meegedaan met de Maai Mei Niet actie om de biodiversiteit in het vroege voorjaar te versterken. Dit gaat de gemeente in 2023 ook weer doen.

BIO 2 Samenwerken met stakeholders

- Afspraken

Bij alle nieuw te bouwen IKC (Integraal kind centrum) worden de schoolpleinen openbaar gebied. Dit betekent dat het beheer en onderhoud de verantwoordelijkheid van de gemeente is. Deze openbare ruimte wordt conform het Handboek Openbare Ruimte en het Beleids- en beheerplan openbaar groen ingericht. Ook de openbare ruimte van nieuwbouwwijken waarvan de gemeente het eigendom en het beheer over gaat nemen wordt op deze manier ingericht. In 2022 heeft de gemeente 30 meter hoge beschoeiing vervangen voor natuurvriendelijke oevers. Van het Hoogheemraadschap Rijnland ontvangt de gemeente geld om in 2023 versneld (eerder dan in de gemeentelijke planning staat) natuurvriendelijke oevers aan te leggen.

BIO 3 Voorlichting en samenwerken met inwoners

- Voorlichtingsfolders en voorlichting op introductiedag, scholen bieden leerlingen NME-activiteiten aan.

Er zijn 2 steenbreekfolders ingekocht: het goede van een groene tuin en stappenplan voor een natuurtuin. Deze zijn voor inwoners beschikbaar en worden bij Steenbreek acties uitgedeeld. Daarnaast zijn er in 2021 en in 2022 vijf groenspecials gemaakt, met informatie en tips over vergroenen/biodiversiteit/klimaatadaptatie en dergelijke. Dit wordt op de website en op de sociale mediakanalen van de gemeente gecommuniceerd. Samen met scholen in de gemeente is de zonnebloemwedstrijd in 2022 gehouden. Als NME-activiteit zijn, in samenwerking met IVN en IKC de Vaart, nestkasten in elkaar gezet en in de gemeente opgehangen. Sommige activiteiten, zoals de boomplantdag, zijn vanwege covid-19 en de toen geldende maatregelen niet doorgegaan.

BIO 4 Monitoring opzetten

- Monitoringssystematiek en rollen verschillende organisaties is met partners vastgesteld. Communicatie is uitgevoerd.

In 2022 heeft EIS Kenniscentrum Insecten uit Leiden in opdracht van de gemeente een inventarisatie van de bijen, zweefvliegen en dagvlinders op drie locaties in de gemeente Nieuwkoop uitgevoerd: het Argonnepark in Ter Aar, de W. Ontzigtstraat in Langeraar en de Stationsweg in Zevenhoven. Het is de bedoeling dat dit onderzoek in 2023 wederom wordt uitgevoerd. Het onderzoek is op dezelfde wijze uitgevoerd als eerder bij andere partnergemeenten van het Groene Cirkel Bijenlandschap. Dit maakt het mogelijk om een regionale vergelijking te maken. In totaal zijn op alle drie de locaties samen 28 soorten bijen, 38 soorten zweefvliegen en 6 soorten dagvlinders gevonden. Echte bijzonderheden zijn hier niet bij, al is de blauwe metselbij (Rode Lijst: Kwetsbaar) het vermelden waard. Er zijn in het rapport per locatie resultaten besproken en aanbevelingen gegeven.

BIO 5 Stikstof

- Een pakket van maatregelen en afspraken, maatwerkoplossingen voor initiatieven en projecten.

Het proces van de gebiedsgerichte aanpak (GGA) bevindt zich in een overgangsfase naar deelgebieds-c.q. polderniveau. Parallel hieraan wordt het beheerplan geactualiseerd. Nieuwkoop blijft nauw betrokken. De vele raakvlakken met het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) vergroten de uitdaging om de diverse processen – lokaal, (sub)regionaal, provinciaal, nationaal – aan te laten sluiten en als gemeente hierin goed positie te kiezen. Goede voorlichting aan inwoners en bedrijven blijft belangrijk. Het stikstofdossier is onverminderd dynamisch met regelmatig nieuwe inzichten over o.a. de verplichte rekentool Aerius, doorwerking van rechterlijke uitspraken, en beleidswijzigingen van provincie en rijk. Door de inbedding van de stikstofopgave in het NPLG-traject is e.e.a. anders georganiseerd dan voorheen. Nieuwkoop blijft (ook) bij de VNG bestuurlijk en ambtelijk aangehaakt voor het landelijke programma.

GEM 1 Vaststellen CO2-footprint van de organisatie

- Huidige footprint en stappenplan naar CO2-neutrale organisatie gereed en intern bekend.

In 2021 is een CO2 voetdruk-analyse van de gemeentelijke organisatie gemaakt. Hierbij zijn de emissies van de gemeentelijke gebouwen, de openbare verlichting, de riolering, het drinkwater, het papier/karton afval, het PMD afval, het SWILL afval, het restafval, strooizout/pekkel, het gemeentelijke

wagenpark en het woonwerk verkeer meegenomen in de berekening. Het is niet gelukt de CO2 voetafdruk van projecten in de burg/wegenbouw of de nieuwbouw in kaart te brengen. Wel zijn er intern presentaties gegeven over de analyse en is het intern bekend gemaakt.

GEM 2 Gemeentelijke gebouwen en gebouwbeheer

- **Onderzoek gereed**

Er zijn onderzoeken gedaan naar de verduurzaming en het aardgasvrij maken van Zwembad de Wel, de Verbinding, de Vlijt en de Steupel.

- **Panden voldoen aan wettelijke eisen en Vastgoednota bevat strategie verduurzaming panden**

Er is een paragraaf over duurzaamheid opgenomen in de Vastgoednota. Bij nieuwbouw ziet de gemeente Nieuwkoop het als haar maatschappelijke verantwoordelijkheid om duurzame gebouwen te realiseren met minimale milieu-impact. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het duurzaamheidskeurmerk BREEAM, waarbij wordt gestreefd naar een milieu-score op het niveau 'very good'. Bij het onderhoud van vastgoed worden energiezuinige en duurzame oplossingen nader onderzocht en zo nodig voor besluitvorming voorgelegd. Een voorbeeld hiervan is de verduurzaming van de Verbinding.

De panden van de gemeente voldoen aan de verplichting voor minimaal label C voor kantoren, de energie-informatieplicht, de labelplicht en hebben de verplichte energiebesparende maatregelen genomen.

De gemeente heeft nog geen routekaart voor verduurzamen gemeentelijk vastgoed opgesteld. Dit is een strategisch document volgens de opzet van de Sectorale Routekaart Gemeentelijk Maatschappelijk Vastgoed van de VNG om de verduurzamingsopgave het eigen vastgoed in kaart te brengen en een route uit te stippelen richting energieneutraal en aardgasvrij. Deze routekaart zal volgens de planning in 2024 worden vastgesteld door de raad.

- **Energievoorziening en duurzaamheidsaspecten gemeentewerf**

De gemeentewerf is gebouwd door een ecologische houtbouwer. Hierdoor is de gemeentewerf vrijwel volledig gebouwd met hout. Ook is de werf aangesloten op een warmtenet waar ze samen met de andere ondernemers op het bedrijventerrein gezamenlijk zorg over wordt gedragen. Daarnaast zijn er zonnepanelen op het dak geïnstalleerd waardoor het een energieneutraal gebouw is.

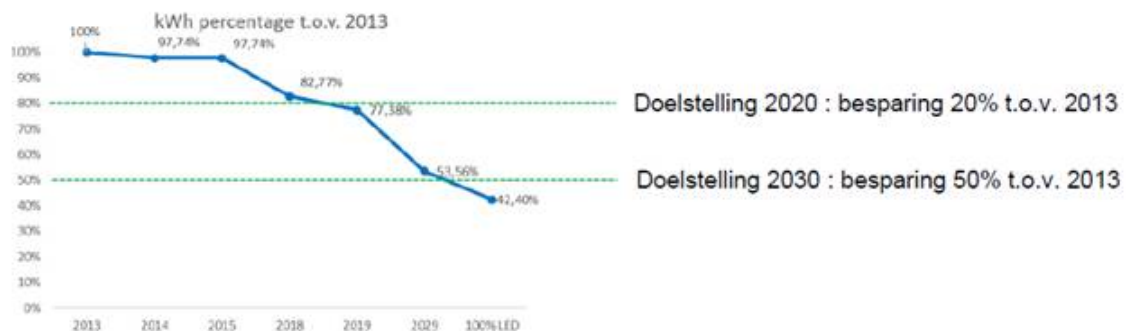
De gevel van het kantoor is gemaakt van hergebruikt hout, bestaande uit oude deuren, restmateriaal en geoogst materiaal van een sloopproject. De voering van het gebouw bestaat uit ecologische producten, isovlas (hennep/grasvezels) en cellulose (papier/krantensnippers). Naast het resthout wat gebruikt is voor de gevel van het gebouw zijn er nog meer circulaire toevoegingen, zoals de trap naar het dakterras, die afkomstig is van de sloop van een ander gebouw. De staafmatten waar de beplanting in zal groeien komt van de jeugdgevangenis vandaan en de bar in de kantine is afkomstig uit sporthal de Vlinder. De bouwmaterialen zijn behandeld waardoor de levensduur is verlengd en er minder onderhoud nodig is.

GEM 3 Verduurzaming openbare verlichting 2021-2024

- Energieverbruik in kWh per jaar en mate van circulariteit.

Voor dit punt was er nog geen data van 2022 beschikbaar. In de beantwoording gaan we uit van data van 2021. Er zijn ongeveer 5750 lichtpunten in gemeentelijk beheer. Elk jaar worden de meest verouderde conventionele verlichting vervangen voor LED-armaturen. In de LED-armaturen zitten ook dimmers om in de nachtelijke uren extra energie te besparen en minder CO₂ uit te stoten. In de grafiek hieronder is te zien dat er significante besparing gerealiseerd kan worden met LED-armaturen. Volgens laatst bekende cijfers was er een jaarlijks verbruik van 886.283 KWh per jaar. Qua hergebruik/circulariteit van de oude armaturen is er weinig potentie door de grote meerwaarde van de LED-techniek t.o.v. de oude armaturen.

De verduurzaming van het areaal ligt op de lijn van de doelstellingen van het landelijke energieakkoord

De besparing op uitstoot CO₂ is op dit moment 150.240 kg ten opzichte van de uitstoot CO₂ van 2013.

GEM 4 Verduurzaming inrichting openbare ruimte

- Verduurzaming heeft een plek in de plannen. CO₂-prestatie materialen, etc. (nog verder uit te werken).

In de beheerplannen openbaar groen, civiele kunstwerken, spelen en wegen is duurzaamheid en klimaatadaptatie opgenomen. Er zijn speerpunten opgesteld. Zo is voor het beheerplan spelen opgesteld dat er meer groen op de speelplekken moet komen i.v.m. klimaatadaptatie, verkoeling en biodiversiteit verbeteren.

Voor het beheerplan openbaar groen wordt de komende beheerplanperiode (2021-2025) de openbare ruimte klimaat adaptief ingericht en onderhouden. Dit betekent onder andere dat er zo min mogelijk verharding wordt toegepast en zo veel mogelijk (openbaar) groen. Bij renovatie van woonwijken en nieuwe ontwikkelingen wordt er kritisch gekeken naar de waarde en functie van verhardingen. Als deze er niet is, komt deze te vervallen en wordt er beplanting aangebracht.

Voor het beheerplan wegen is er binnen de projecten geen eenduidige aanpak met betrekking tot klimaatadaptatie. Door integrale samenwerking tussen wegen, openbaar groen en riolering wordt per project maatwerk geleverd in de ontwerpfase. Op deze manier wordt de beste oplossing bepaald binnen de specifieke omstandigheden.

Voor het beheerplan civiele kunstwerken past de gemeente, in het kader van de duurzaamheidsagenda, steeds meer duurzame materialen toe. De afgelopen periode is het materiaal composiet toegepast. Dit is een soort kunststof dat met glasvezel of koolstofvezel is versterkt. Het materiaal is goed te gebruiken voor brugdekken. In de komende periode wil de gemeente bij nieuwe objecten gebruik maken van stalen brugdekken. Staal is makkelijk te recycleren, te demonteren en her te gebruiken. Dit gaat beter dan met composiet.

GEM 6 Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

- Gemeente ondersteunt aantoonbaar de doelen van het Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen en rapporteert daarover.

De gemeente ondersteunt niet aantoonbaar de doelen van MVI en rapporteert daar ook niet over. Eind 2009 heeft de gemeente een deelnameverklaring duurzaam inkopen getekend op initiatief van het Ministerie. Daarna zijn er meerdere opvolgers gekomen in de vorm van een manifest zoals MVIO. Die zijn door Nieuwkoop **niet** getekend. Er is wel aandacht voor MVI op schoonmaakartikelen, papier, energie, voertuigen, computerapparatuur en dergelijke worden zo veel mogelijk volgens de maatstaven van MVI ingekocht. Over de duurzaamheid van de inkopen wordt niet gerapporteerd.

COM 1 Communicatie algemeen

- Verschillende doelgroepen (huiseigenaren, monumenteigenaren, huurders, bedrijven, agrariërs, zorginstellingen, onderwijsinstellingen, overige maatschappelijke organisaties, etc.) zijn bereikt, geïnformeerd over acties en subsidiemogelijkheden en gemotiveerd om stappen te zetten wat blijkt uit minder energiegebruik in de gebouwen en meer zon op dak, goed werkende website en aantal bezoekers.

Het contact per doelgroep is verschillend. Zo is er voor de inwoners via de sociale media, eigen website en Nieuwkoop Nieuws bericht. Daarnaast zijn er nog verschillende duurzaamheid/energie specials gemaakt om inwoners te informeren over bijvoorbeeld subsidies en de mogelijkheden voor adviesgesprekken met energiecoaches. Via de GCN en de VON hebben we oproepen gedaan voor de energiescans voor bedrijven. Het versterken van de formatie met een communicatieadviseur heeft de communicatie naar buiten toe enorm versterkt.

Naast de website van het duurzaam bouwloket is de eigen website, duurzaam-nieuwkoop, volop mee aan het draaien. De website heeft sinds 1 januari 2021 5.623 bezoeken gehad. Door de invoering van een nieuw systeem is de website onder handen genomen en veel overzichtelijker en gebruiksvriendelijker gemaakt. Met name de pagina over de subsidiemogelijkheden trekt aandacht.

COM2 Duurzaam Bouwloket

- Goed werkende website en aantal bezoekers, effectieve en efficiënte dienstverlening naar inwoners van Nieuwkoop, aantal adviezen en adviezen naar tevredenheid van klanten.

Van Duurzaam Bouwloket ontvangen wij sinds 2022 4x per jaar een kwartaalrapportage. Hieruit bleek dat over 2022 848 unieke inwoners zijn geadviseerd per mail of telefoon en er 2.035 unieke websitebezoeken hebben plaatsgevonden. Ook op de website van Duurzaam Bouwloket is de pagina met subsidies (subsidiecheck) de meest bezochte pagina. De verleende adviezen gaan grotendeels over het isoleren van de woning. Maar ook duurzaam verwarmen/koelen en ventileren wordt over geadviseerd.

Additionele werkzaamheden

Deze werkzaamheden zijn niet opgenomen in het duurzaamheidsprogramma omdat deze later zijn opgestart. Hiervan zijn dus geen prestatie-indicatoren. Het is echter wel van belang dat ook deze werkzaamheden zijn gemonitord om het complete beeld van werkzaamheden te vatten. Dit is een beknopte opsomming. Er zijn vele kleinere projecten, zoals de duurzame huizenroute, die niet benoemd zullen worden.

Energiearmoede

Het projectplan energiearmoede is door het college aangenomen, waarmee uitvoering wordt gegeven aan de aanpak van energiearmoede. De 800 huishoudens die energietoeslag hebben ontvangen worden ontzorgd in het nemen van kleine energiebesparende maatregelen als radiatorfolie en Ledlampen. De gehele actie en de producten zijn kosteloos voor de inwoner. Energiecoaches brengen een bezoek aan de woning om de bewoners te adviseren over energiezuinig gedrag en te nemen kleine energiebesparende maatregelen. Er wordt samen met de bewoner een bestellijst van producten ingevuld. Deze producten worden dan door de gemeente besteld en geïnstalleerd door een installatiepartij. De eerste pilot is gestart in het Collenhove complex in Woerdense Verlaat, waarbij de woningen zijn bezocht door de energiecoaches en de Kluswijs in januari 2023 de energiebesparende maatregelen heeft geïnstalleerd. De pilot werd goed ontvangen waarop is besloten de aanpak door te zetten naar de corporatiewoningen. Er is gestart met de huurwoningen van Woondiensten Aarwoude (WDA) waar de eerste straten zijn bezocht door de energiecoaches. De klussendienst van WDA zal zelf de besparende maatregelen gaan aanbrengen. Voor de woningen van Woningstichting Nieuwkoop (WSN) krijgen we ondersteuning van de Kluswijs Nieuwkoop. Hier worden de spullen besteld en de klussendienst van de Kluswijs zal die spullen vervolgens ook installeren.

RREW

De RREW, ofwel Regeling Reductie Energiegebruik Woningen, is de opvolger van de RRE. Het grootste verschil van de RREW t.a.v. de RRE is de toevoeging van huurwoningen, welke bij de RRE niet meegenomen konden worden. Nieuwkoop kreeg voor deze regeling een bedrag van €152.700 ter beschikking, waarna de gemeenteraad nog een ton extra beschikbaar maakte voor huurders. Het budget werd verdeeld over woningeigenaren en huurders zodat alle groepen konden profiteren van de regeling. De regeling verliep soepel, mede doordat inwoners alle kleine maatregelen via webshops konden bestellen waarna dit gratis werd thuisbezorgd. De regeling was actief tot en met 31 december 2022. Het resultaat van de regeling was dat het budget voor het woningeigenaren volledig was uitgeput, het deel rijks gelden voor de huurders ook en dat daarnaast door het extra budget van de gemeenteraad nog 300 huurders gebruik hadden gemaakt van de regeling. In totaal hebben 1830 inwoners hun woning iets duurzamer gemaakt door middel van kleine besparende maatregelen.

Motie groen op dak

Naar aanleiding van de motie is er een subsidieregeling opgesteld voor inwoners, bedrijven en VvE's. Er is een budget van 50.000 euro beschikbaar gemaakt waarbij 60% voor de inwoners en VvE's is gereserveerd en 40% voor bedrijven. De subsidieregeling is ingegaan op 2 januari 2022. Inmiddels zijn de eerste aanvragen binnen gekomen en daarbij ook de eerste subsidies verleend.

Subsidieregeling duurzame gebiedssystemen

Vanaf 1 januari 2022 kunnen organisaties zonder winstoogmerk subsidie aanvragen bij de gemeente voor collectieve activiteiten die bijdragen aan een duurzame ontwikkeling van een gebied, wijk of

buurt op het gebied van de energietransitie, klimaatadaptatie en circulariteit. De subsidie loopt tot en met 31 december 2024. De subsidie bedraagt minimaal €5.000,- en maximaal €50.000,- per project. Het totale subsidiebedrag is €100.000,-. De subsidieregeling is bedoeld voor grootschalige initiatieven/onderzoeken die verschillende ketens/partijen met elkaar verbinden. De activiteiten hebben een maatschappelijke waarde en helpen de overgang naar duurzamere vormen van wonen, werken en mobiliteit.

Er is tot nu toe 1 subsidieaanvraag geweest. De gebiedscoöperatie Nieuwkoop heeft deze aangevraagd voor een haalbaarheidsonderzoek voor een slim gebiedsenergiesysteem voor het bedrijventerrein Bovenland en Papenveer. De totale kosten bedroegen €115.731,-. Hiervan heeft de gemeente €49.816,- gesubsidieerd. Het overige bedrag werd gesubsidieerd door de provincie. Dit betekent dat nagenoeg de helft van het subsidiebedrag is uitgegeven.

De gebiedscoöperatie tracht voor bedrijventerrein de Olm in Nieuwkoop dezelfde subsidieaanvraag doen. Hiermee zal het de subsidiepot volledig worden uitgeput.

Beleidskader kleine windmolens

Het beleidskader voor kleine windmolens in het buitengebied biedt ondernemers in het buitengebied de mogelijkheid tot het plaatsen van een kleine windmolen. Het beleidskader voor kleine windmolens is via een ambtshalve wijziging onderdeel geworden van de eerste herziening van het bestemmingsplan voor het landelijk gebied gemeente Nieuwkoop. De gemeenteraad heeft deze herziening in de besluitvormende raadsvergadering van 23 juni 2022 aangenomen. Na de wettelijke publicatie in november 2022 is eind december 2022 het beleidskader onherroepelijk geworden. Vanaf 2023 zal het kader actief worden gedeeld via de gemeentelijke kanalen.

Energiebesparingsfonds

Tijdens de raadsvergadering van november 2022 kwam de gemeenteraad met een motie voor het opzetten van een energiefonds. Hierbij moest het fonds beschikbaar komen voor de inwoners die zelf niet de middelen hebben om mee te gaan in de energietransitie. Daarnaast moest een opzet voor een straat voor straat aanpak worden voorbereid en een aanvraag worden gedaan voor het Nationaal Isolatie Programma (NIP). Aangaande de motie is een raadsvoorstel opgesteld en behandeld in de raadsvergaderingen van februari. Na een motie is het initiële voorstel aangepast waarmee nu de basis ligt voor het opstellen van een energiebesparingsfonds en straat voor straat aanpakken.